

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor;
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Politikai nagyhét.

Budapest, május 3.

(K. sz.) Beköszöntött a esodaszép május, a hogyan a poéta nevezte el a virágok nyílásának ezt a kezdő időszakát. A gazda aggódva kíséri figyelemmel ezt az időt, a mikor a tavasz megmutatja, micsoda reménységekkel nézhetünk a nyár elé, a nyár termése, aratása elé; és bizony, a mit eddig láttunk a tavaszról, a fagyos, hideg időjárás inkább sorvasztja, semmint élesíti a reménységeket. Az ország gazdasági jólléte függ nálunk egy-egy aratás eredményétől s attól, miként fogja a tavasz kedvezően vagy kedvezőtlenül előkészíteni ennek az aratásnak a körülményeit.

De nemesak künn a szabad természetben, hanem az ország politikájában is olyan időszak következik most, a melynek munkája, sikere vagy sikertelensége hosszú időre befolyásolja az ország gazdasági életét, jóllétét vagy szegénységét.

Ezen a ránk következő új héten az Ausztriával közös ügyek elintézésének időszaka kezdődik s e tárgyalások elé azért fokozott figyelemmel fordul az egész magyar közvélemény.

Megkezdődik a delegációk ülészaka, mely ezuttal Budapesten lesz. A magyar országgyűlés mindkét Háza már kiküldötte a maga delegátusait, ugyanezt megtette az osztrák törvényhozás is és az utóbbinak kiküldetetei lejönnek fővárosunkba a közösi költségvetés megvitatása, letárgyalása végett.

E hét második felében fogadja a király a delegációkat budai várpalotájában, a hol az ülészakot megnyitó beszédében az idén is — mint esztendőnként — a feladatokat körvonalozza, utalni fog arra a helyzetre, a melyet a monarkia a viszonyok legujabb alakulása mellett elfoglal az európai hatalmak közt. Kíváncsian várjuk a király beszédét, de talán még kíváncsiabban a közösi költségvetést s a delegációknak az utóbbira vonatkozó vitáit, határozatait. Ennek az új országgyűlésnek első delegációja ez, ez is növeli a várokozást. S remélhetjük, hogy a várokozásoknak meg fog felelni, higgadtan, bölcsen, belátással tárgyalta az elébe kerülő fontos, nagy horderejű ügyeket és a közös költségvetés megítélésében — kivált a hadügyi s tengerészeti résznél — mindig szigorú figyelemben tartva egyfelől a nemzet anyagi erejét, melyet tulfeszí-

teni nem szabad s másfelől biztonságának, szükségleteinek mértékét, a melyet mellőzni, figyelmen kívül hagyni nem lehet.

Hogy a megvitatandó s megállapítandó költségvetés terhein milyen arányban tartózkodjék Magyarország és Ausztria, ennek meghatározása a kvótabizottságoknak volna a feladata.

Ezek is nemsokára, talán szintén e héten, kell megkezdenie munkáját. S habár magát a kvótát előreláthatólag ismét királyi döntésnek kell majd megállapítania, mégis fontos a kvótabizottságok tárgyalásának mikéntje, mert hiszen a mostani tárgyalás lefolyása s a benne fölmerülő részletek sok tekintetben diszektívát adhatnak a jövőre, akkorra, amikor már nem a király döntése, hanem az országgyűlések által hozandó törvény fogja hozzájárulásunk arányát szabályozni.

De így a delegáció, mint a kvótabizottság tárgyalását felülmúlja jelentőségre a harmadik esemény, mely szintén a jövő héten fog bekövetkezni: Körber osztrák miniszterelnök a hét elején Budapestre jön s újból tárgyalni fog a magyar kormányval a kiegyezéssel összefüggő ügyekről. Bécsből azt jelentik, hogy ezeknek a mostani tár-

TÁRCZA.

Az én hitem.

Az én hitem: hogy ninesen üdv a földön,
Hogy minden vágyunk kárhozát csupán;
Az én hitem: hogy kiskoru reménynyel
Futunk ezernyi délibáb után.

Az én hitem: hogy dőreség a küzdés;
Hogy megváltás, ha nem kering a vér...
Az én hitem: hogy az a boldog ember,
Ki nem csalódik s máris partra ér.

Pierrot.

Tört szivvel.

Este van, künn zug a szél s az eső csapkodja az ablaktáblákat. Bemm a jó fűtött, meleg szobában egy ifju nő hánykolódik ágyában. Arca hol piros, hol sápadt, szeme körül kék karikákat vont

a szenvedés, s keze melyet néha-néha idegesen simit végig homlokán — mintha valami lázas gondolatokat akarna onnan elűzni, — izgatottságtól remeg. Körülötte esend, némaság, csak az esősepek halk locesanása hallszik. Behunyja szemét s lelki szemei előtt elvonul szerelmének története. Szeretett! Forrón, emésztő szenvedélyvel s oltárt emelt szívében annak, ki méltatlan volt ez igaz szerelemre!

Régi történet ez, mely mindig új marad!

Mikor megismerkedtek, villant már egybe tekintetök s ő elvesztette szívét. Uralkodott magán, titkolta szerelmét s senki sem sejtette, hogy a hideg modor, melyet vele szembe felvett, vulkánt takar, melynek előbb-utóbb ki kellett törnie.

Asszony volt. Érezte, tudta, hogy a szerelem bün és küzdött ellene, küzdött e zsarnok érzés ellen, mely békóba verte szívét. Mindhiába! De lehet, hogy soha sem tudta volna meg Géza, hogy szereti őt, ha elutazása közbe nem jött volna.

Midőn amaz bucsuzni jött, férje nem volt otthon.

Elsáppadt, a szó elhalt ajkán, — midőn megértette, hogy többé nem látja őt. Hidegnek, sivárnak tetszett előtte a jövő s megborzadt tőle. Szerelem nélkül nem tudott élni, hiszen neki is volt szenvedélyes, szerelemre vágyó szíve. Nem tehetett másképp, — nem élhetett nélküle!

Karjaiba borult s félig nevetve, félig sirva vallotta be neki szerelmét. S ő? Géza is viszonozta forró szerelmét, bevallotta, hogy csak miatta akart távozni. Kétségbeejtette ridegsége, hideg, közömbös modora.

Igy telt el egy pár hó, kimondhatatlan boldogságban.

A férfi nem ment el, maradt! Mindennap láthatta férfias szépségü alakját, hallotta esengő hangját s érezte sötét, — csillogó szemeinek lángoló tekintetét.

S ez elég volt neki. Tudva, hogy szerelme viszonozva van, nem vágyott többre.

gyalásoknak már „döntő karakterük” lesz. Nagyon fontos dolog ez, óriási, országos érdekek forognak itt koczán. Erőt és kitartást kell kívánunk kormányunknak e tárgyalások sikeres, szerencsés vezetéséhez és befejezéséhez.

Joggal mondhatjuk tehát, hogy politikai nagyhét következik ránk, olyan, amelynek eseményei, eredményei erősen befolyásolják gazdasági életünk jövőjét. Csodaszép május ilyen jelentőséggel köszönt be az idén a politikában s mi csak azt óhajtjuk, hogy a mi kárt eddig a hüvös május a természetben, a vetésekben tett, azért hozzon bőséges kárpótlást a politikában, a jövő héten kezdődő események sikeres, szerencsés, érdekeinknek megfelelő befejezésében.

POLITIKAI HIREK.

A mexikói javaslat. A főrendiház közgazdasági és közlekedési bizottsága pénteken délelőtt 11 órakor ülést tartott, amelyen a kereskedelmi viszonyainknak Mexikóval való ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Az ülésen a kormányt Széll Kálmán miniszterelnök és Nagy Ferencz államtitkár képviselte. A tanácskozást báró Kemény Kálmán elnök vezette. A törvényjavaslatot gróf Széchenyi Imre referálta. A bizottság minden észrevétel és változtatás nélkül egy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a propozíciót.

Az állami számvevőség helyszíni vizsgálatai. Rakovszky István, állami számvevőségi elnök rendelete folytán, az állami számvevőségi kiküldöttei több állami hivatal számvitelét és vagyonkezelését vizsgálják meg a helyszínen. E célra az elnök Farkas Antal osztálytanácsost, dr. Stausz István és Janovecz Lajos titkárokat és kíséretükben dr. Gerber Ferencz, Gobetzky Elemér és Matyas Zsigmond előadó tiszviselőket küldötte ki.

Wlassics miniszter a magyar iparért.

— Egy érdekes leirat. —

Debreczen, május 3.

Nagyfontosságú leiratott intézett Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter az ország tanfelügyelőihez. A leiratott hivatásukká és kötelességüké tette nekik, illetőleg a tanítóknak, a magyar ipar védelmét az iskolákban. A leirat értelmében a tanfelügyelők utasítani tartoznak a tanítókat, hogy gondjuk legyen a magyar tan- és írószerek kizárólagos használatára az elemi iskolákban. A miniszter egyenesen megparancsolja, hogy ezentúl az elemi iskolákban a tanulók kizárólag hazai írótollat, tollszárat, rajzszeget és rajzmásoló-papírt használjanak. Hogy a miniszter rendelete több akar lenni írott malasztnál, bizonyítja a leirat utolsó panasza, mely meghagyja a tanfelügyelőknek, hogy a magyar ipar védelmére célzó intézkedés foganatosítását a legszigorúbban ellenőrizzék.

Wlassics miniszter e leirata egyforma nagy anyagi és elkölési horderevel bír.

Anyagi hordereje van az érdekelt írószergyárosokra, erkölcsi hordereje a tanuló ifjúságra, kinek szívébe esepgetti a magyar ipar szeretét. E leirat bizonyos ipari chauvinizmust honosít meg az iskolákban és a tanítót teszi meg a magyar ipar őrzőjévé. Kétségtelen, hogy a miniszter nem áll majd meg a féluton és rendeletét ki fogja terjeszteni a többi iskolára is, a melyekben az elemi iskolából kikerült gyermekek a magasabb oktatást nyerik.

Akkor azután minden iskola egyszersmind temploma, minden oktató egyszersmind papja lesz a magyar iparnak. De addig is, míg ez megtörténik, a magyar ipar minden barátja hálás lehet a közoktatásügyi miniszternek azért az első lépésért, a mely megnyitotta a magyar iskola kapuját a magyar iparnak.

Most már csak az a kívánatos, — hogy ez üdvös rendelet az ellenőrzésben el ne posványosodjék. Fontos, hogy a tanfelügyelők, illetve a tanítók félre ne vezetessenek és hogy magyar köntös alatt külföldi iparezikeket be ne engedjenek az iskolákba. A magyar ipar szent nevével való visszaélések talán sehol sem grasszálnak annyira, mint a tan- és írószereparban. Itt van például az aczélíró-toll, melyet az országban csak Schuler József „Első magyar aczélíró-toll-szár- és indigómásoló papirgyára” készít. Tízszernyi magyarnak elkeresztelt, vörös-fehér-zöld skatulyás, magyar vignettás toll ezirkál az országban, mint a mennyit ez az érdemes gyáros forgalomba hoz. Hogy az eféle visszaéléseknek gátat lehessen vetni, fontos, hogy a tanfelügyelők tudomást szerezzenek arról, hogy a rendeletben említett iparezikeket ki gyártja. De fontos az is, — hogy a papirkereskedők a vásárló tanulóknak valóban magyar iparezikeket adjanak is, hogy a magyar köntös alatt idegen ipartermékeket el ne adjanak. — Ezen szempontokból a tanfelügyelők, de a kereskedelmi- és iparkamaráknak is folytonos ellenőrzés alatt kell tartani a papirkereskedőket, hogy magyar tan- és írószereket árúsítanak-e. Mert a közoktatásügyi miniszter díszreteres rendeletének csak úgy lesz meg a kellő foganatja, ha legkérelmetlenebb szigorral őrködnek a betartása felett.

A leirat így hangzik:

Valamennyi kir. tanfelügyelőnek.

A hazai iparvállalatok támogatása érdekében újból felhívom a tanfelügyelőséget, utasítsa a vezetése alatt álló tankerület összes elemi iskolai tanítóit, hogy az elemi iskolai tanulókat kizárólag hazai író-toll-, tollszár-, rajzszeget- és rajzmásoló-papír gyártmányok használatára szorítsák és ebbeli utasításainknak végrehajtását a legnagyobb szigorral ellenőrizzék.

De nem így a férfi.

A boldogságtele pár hó elmúlt s ő követelte a nőtől, hogy egészen övé legyen.

Hagyja el férjét, családját s kövesse őt. Mit kapott ő eddig az asszonytól? Egy-egy forró kézzorítást, felvillanó tekintetet, ha jött, — s elboruló homlokot, ha távozott.

Látta, érezte, hogy az asszony szereti, de szerelmének nem adta mélyebb bizonyítékát. Nem lett övé!

Az asszony meglepődött a szilárd, sürgető hangra, midőn követelte-e, hogy vele menjen. Ez megzavarta boldogságát. Ő szerette Gézát, de soha sem jutott arra a gondolatra, hogy férjéhez hűtlen legyen.

Jól tudta, hogy kötelességei vannak férje iránt, kinek hűséget esküdött és sokkal becsületesebb volt, semhogy megszegje azokat.

Felébredt a mámorból, melyben eddig volt s most már maga sem tudta, hogy miben állott boldogsága? Fájt neki, hogy csalódott Gézában. Nem így gondolta ő kettőjük életét. De a férfi folyton zaklatta:

— Nem szeretsz, — vágta oda durván, midőn egy küzdelmes jelenet után az asszony nem egyezett kérésébe. Esze s szíve küzdött egymással s ő halálra fáradt e gyötrelmes tusában.

Hiába erősítette a férfinak, hogy szereti, de hogy e szerelem előtte szentség, melyet sohasem lehet a föld sarába taposni! Minden hiába volt, Géza nem hallgatott rá. Elváltak.

Szerelme álmából a sivár valóra ébredt s látnia kellett, mint semmisül meg az eszmény, mint hull a porba fényes piederstáljáról az Ideál.

Sokat, nagyon sokat szenvedett. Szívét gyötörte a fájdalom, lelki ereje megtört s legjobban szeretett volna meghalni.

Beteg lett, de fiatal természete legyőzte a halált. Felgyógyult, de szív-törve volt.

Amde ha elveszett a szerelem, megmaradt a büszkeség!

Szive örökké vérezni fog, de nem mondhatja senki, hogy a nő nem teljesítette kötelességét mindvégig, hogy nem járta meg a Golgotáját s nem hordozta keresztjét sirjáiig.

Megbotlott, de nem bukott el! Szive törve van, de büszkén tekinthet az emberek szemébe. Szenvedni fog, boldogtalan lesz egész életén keresztül, de becsületesebb marad.

A lámpa végsőt lobbant s az asszony dobogó, nyugtalanul vergődő szívére szoritotta kezét.

— Jobb így, sokkal jobb, suttogó mialatt fáradtan, dideregve vonta magára a takarót.

Mignon.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónk távirata. Budapest, május 3.

A pénzügyi tárczát tárgyalták szürke malom mellett. Még a szónokok is álmos-ságot terjesztettek. Annál élénkebb és zajosabb volt a folyosó.

Mindenki a Ferencz Ferdinánd főhercegeg kíséretéről beszélt, a melyet mindenki újabb arczulesapásnak tekintett. Nagy volt a felháborodás különösen a függetlenségi párton, a mely egész délelőtt botrányra készült. Pichler Győzöt, a ki e tárgyban interpellációt is bejelentett, nagy csoportok fogták körül. Minden oldalról biztatták.

— Ez mégsem járja! A trónörökösnek nem szabad a nemzetet egyre sértegetni!

Hire járt, hogy Szell Kálmán miniszterelnök ma még nem válaszol az interpellációra. mert előbb felvilágosítást kér Bécsből.

Részletes tudósításunk a következő: Elnök: Apponyi Albert gróf. A kormány részéről jelen vannak: Szell Kálmán, Lukács László, Wlassics Gyula.

Elnök betérjeszti az iratokat.

Nyegre László jegyző bejelenti, hogy Barabás Béla az aradi új hid, Pichler Győz Ferencz Ferdinánd kísérete és Zboray Béla Mészáros operai igazgató kinevezése tárgyában interpellálni fognak.

Pénzügyi költségvetés.

A pénzügyőrség.

Papp Elek az adóreform foganatosítását sürgeti. A miniszter nagy szakismeretével szemben nem ámitja magát azzal hogy kellő tudással száll szembe a miniszterrel, az ő egyedüli fegyvere az igazság. Tudja, hogy súlyos adók fogják terhelni a népet az adóreform után is, de mégis könnyebb lesz elviselni az igazságot. A kereseti adó leszállítását sürgeti. Rámutat azon adónemekre, melyek eléggé kiaknázva nincsenek. Mindenekelőtt a tőzsdeadó behozatalát sürgeti, melynek behozatala a szociális igazságoknak is megfelel. Az általános jövedelmi adót is be kellene hozni. A hitbizományi birtokokat külön kéri megadóztatni. Mindezen adók behozatalával a földadót csökkenteni lehetne. A költségvetést nem fogadja el.

Vázsonyi Vilmos hibáztatja azt, hogy még most is ragaszkodunk az osztrák adótörvényhez, — a mikor azt már 1896. Ausztria megváltoztatta. Az egyenes adó reformja lehetetlen, hogy nálunk továbbra is késsék. A magyar ipar amugy sem versenyez az osztrák iparral és önálló vámterületünk nincs és most ha a kereseti adó is jobban sújtja a magyar ipart, ekkor még épen a biztos pusztulásnak tesszük ki iparunkat. A progresszív adózás behozatalát sürgeti. Az egyenes adók reformjára szükség van és pedig több okból. A mai adó egyenesen erkölctelen, mert jövedelme letagadására kényszeríti a becsületes családapát. Az állam szempontjából is szükséges az egyenes adó reformja. Nem baj az, ha az adót emelik, mert minden reform emelést jelent, ez nem elég, csak arányos legyen az adó és igazságos. A gyöngyök a kagylók könnyetből lesznek, a költségvetés meg a szegény polgárok keserves filléreiből és most — hogy azok érdekeit nem találja ápolva a költségvetésben, azt nem is fogadja el.

Lukács László pénzügyminiszter:

Lukács Gyula szavaira reflektálva az adókiadó-bizottság azon intézkedését, hogy nem közlik mindenkivel azt, hogy mikor kerül reá a sor, nem tartja helytelennek. A helyrajzi számot meg lehet tudni újságokból is, meg az adókiadó bizottságnál is. Vázsonyi Vilmos szavaira tér át. Vázsonyi azon véleményben van, hogy az 1896. adóreform nagyon kedvező volt az osztrák iparra. Igaz, hogy az indokolásban ez van felemlítve, de ha Vázsonyi kéadezősködött volna az osztrák kereskedőktől, bizonyára azt a választ nyerte volna, hogy nincsenek az állapotokkal megelégedve. Nálunk még gyökeresebb reformra volna szükség, de egy ugrással nem lehet ilyen radikális intézkedésekbe belemenni. Elismeri, hogy sürgős és humánus dolog az az adók reformja és ő törekedni fog ezen feladatnak helyesen megfelelni. Papp Elek szavaira térve át kijelenti, hogy a földadó csakis papíron képezi az egész jövedelem 25 és fél százalékát valósággal nem; Nessi Pál szavaira reflektálva kétségbe vonja Nessi azon állítását, mintha az adók folytonosan emelkednének. Ha a költségvetésben nagyobb az adó, az nem azt mutatja, hogy az adó emelkedett, hanem az az általános fejlődés következménye. Bizony Ákos szavára reflektál és végül kéri a tétel elfogadását.

Szell Kálmán miniszterelnök Pichler interpellációjára kijelentette, hogy a lapok közlése nem hiteles, mert a hivatalos helyeken még nem is tudják, hogy kik fogják utjában elkísérni a főherceget. Határozottan kijelenti azonban, miszerint egyáltalán nem lehet a főhercegnek intenciója, hogy a federalizmus mellett vagy a magyarság ellen tüntessen.

A Ház a választ tudomásul vette.

Elszámolás a milliókról.

A jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, május 3.

Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző elnöklete alatt tegnap délután 4 órakor ülésezett Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának jog- és pénzügyi bizottsága. A jegyzőkönyvet Varga Károly jegyző vezette s a bizottság tagjai közül jelen voltak: **Körner Adolf** tanácsnok, **Roncsik Lajos** főszámvevő, **Komlóssy Dezső**, **Bechert Manó**, **Torday Gábor**, **Kernhoffer József**, dr. **Kemény Mór**, dr. **Nagy Lajos** és **Aczel Géza** főmérnök.

(A nagykölcson elszámolása.)

A bizottsági ülés legfontosabb tárgya a „Szabadság” tegnapi számában ismertetett nagykölcsoni elszámolás volt, melynek adatai már nyomtatásban kerültek a jog- és pénzügyi bizottság tagjai elé.

Roncsik Lajos főszámvevő érdemes munkája a 4.737.900 forintos nagykölcson elszámolása, mely a maga nagy terjedelmében részletes kimutatása a kölcson mikénti felhasználásának. Főbb tételei az általános kimutatásnak:

I. Közös hadsereg és honvédsapatok számára való laktanya építkezésekre 1.587,886 frt. 62 kr.

II. Egvéb építkezések és szükségletek 2.843,818 frt. 85 kr.

III. Töltényraktár és gépjavitó műhely építkezésének céljaira 43.850 frt. 03 kr.

A kiadások végösszege 4.475.535 frt. 50 kr. a megszavazott 4.737.900 forinttal szemben s így a házipénztár javára 262.364 frt. 50 kr. különbség mutatkozik.

Hosszabb vita fejlődött ki, melyben a bizottság minden egyes tagja többben is résztvett. Eredménykép a jog- és pénzügyi bizottság elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek a felügyelő-bizottság s a városi főszámvevő kimutatását azzal a hozzátevéssel, hogy katonai építkezések számadásaiba illesztessék az a 262.364 frt. 50 kr. is, melyet a házipénztár időközben megkapott és folyó szükségletei fedezésére fordított.

(Debreczen vagyonelettára.)

A bizottsági ülés második és nem kevésbé fontos tárgya a városi vagyonelettár kimutatása és előterjesztése volt.

A leltári kimutatás szerint Debreczen sz. kir. város vagyona:

Ingatlanokban 39.306.321 kor. 42 fillér;

vállalatokban 1.334.631 kor. 01 fillér;

javadalmakban 5.818.438 kor. 45 fillér;

készpénzben 55.488.823 kor. 74 fillér;

A városi vagyonelettár végösszege 55.488.823 korona 74 fillér.

Hosszabb tanácskozás után a bizottság egyhangulag elfogadta a vagyonelettárról szóló jelentést s azt a vagyonelettár egybeállításánál és nyilvántartásánál követendő eljárásról bemutatott szabályrendeletit javaslattal együtt elfogadásra ajánlja a városi közgyűlésnek.

(A lovassági laktanya ügye.)

Utolsó tárgya a bizottsági ülésnek a lovassági laktanya fedezetlen maradt építési költségeinek mikénti megszerzése volt.

A jog- és pénzügyi bizottság 73.500 koronás függő kölcsönt fog javasolni e célra a közgyűlésnek.

Üldözött szerelem.

Életmentés — dróton.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 3.

A szegedi rendőrségnek úgy látszik kevés érzéke van a szívügyek iránt. Erre vall legalább tegnapi távirata, melyet a debreczeni főkapitányságnak czimzett s mely a maga rövidségében a következőket tartalmazta:

„Sándor Mihály 17 éves kömüves pénzt vár anyjától ottani sürgönyhivatalnál. Vagy ott, vagy Pénzes Erzsébet férjezett Kiss Ferencznénél, kivel innen megszökött — elfogandó és tolonczton ide küldendő.”

Főkapitányság.

(Hajsza a szerelmesek után.)

Tegnap délben érkezett a távirat a bűnügyi osztályhoz és Vég Gyula főkapitány azonnal megtette az intézkedéseket a szerelmes pár elfogatására.

A nyomozás hamarosan eredményre is vezetett. A táviró hivatal előtt két órákor sikerült Sándort letartóztatni. Szegedies ruházata és feltűnő viselkedése árulta el a malteros Don Juant, ki nem is tagadta a személyazonosságát és bevallotta, hogy szerelme hölgyével Pénzes Erzsébettel a Késes-utca 18. szám alatt Adám Györgynénél van szálláson. Sándor Mihályt felkísérték a rend-

őrségre és vallomása alapján egy rendőrbiztos kiment a Késes utcába — letartóztatni az ideált.

Mire a szegedi rendőrség újabb sürgőnyi megkeresése megérkezett, fogoly volt már a szép Böske is, kit a Miklós-utcai Schwartz Márton tulajdonát képező elhelyező intézetben tartóztattak le.

(Együtt a halálba.)

Aszökött szerelmeseket délután öt órakor hallgatta ki a rendőrség s kitünt, hogy a szegedi drót-üzenet két elszánt s halni vágyó boldogtalant mentett meg az életnek.

Sándor Mihálynál kész volt már a szokásos és közismert levél — megeztimelve anyjának, özvegy Sándor Bálint-nának Szeged, Rom-utca 4.

Utolsó üzenetük egész terjedelmében a következő:

Szeretett kedves anyám!

Minekutánna már élni nincs kedvünk s mert mindkettőnkét nagyon bánt a sors, így tehát jobb lesz egymás beleegyezésével meghalni.

Isten önnel!

Bánatos fia,
Mihály.

Az öngyilkos-jelöltet megmotozták s hatlövetű forgópisztolyt találtak nála, négy golyóra megtöltve.

Közös vallomásuk szerint tegnap éjjel akarták elkövetni a végzetes tettet s így a hatósági beavatkozás akadályozta meg a vérszázt.

A kihallgatás során kiderült, hogy a mult esztendő májusán, virágfakadás-kor ismerkedtek meg egymással: a közműves fiu s a kávéseleány.

Szerelmük reménytelennek tünt fel a legény előtt, ki a mult esztendő októberében e feletti bánatában revolverrel öngyilkossági kísérletet követett el. A seb nem volt halálos s a fiu kigyógyult a bajból, de nem — a szerelemből, mely csak fokozódott akkor, — mikor a szép Pénzes Erzsí otthagya Szegedet s eljött Debreczenbe kávéseleálynak az „Angol Királynő“-be.

Sándor Mihály maga maradt egy darabig, de mult hónapban ismét visszakérült hozzá a lány, mert a debreczeni rendőrség örök időkre kitiltotta a város területéről. Szegeden újra együtt éltek egész mostanáig, mikor közösen meguntván az üldözött szerelem gyötrelmeit, megszöktek, hogy itt párosan mondjanak búcsút az árnyékvilágnak.

Sándor Mihályt a megkeresés alapján haza toloncolják Szegedre, Pénzes Erzsí azonban egyelőre itt marad. A kitiltás daczára való visszatérést 30 napi eljárás jár és ennek letöltése után ugyancsak toloncolva lesz, szülővárosába Balmaz-Ujvárosra.

Örült, vagy — szédelgő.

Amerikai jóslás a debreczeni izraelita hitközséghez.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 3.

A maga nemében páratlan irást hozott a posta a napokban Debreczenbe, messze földről, a tengeren tulról. A paksaméta borítékja az ujjvilág Kanada tartományának postabélyegzőjével van szabályszerűen lebélyegezve s ugyancsak Kanada portó-bélyegével ellátva. A páratlanul érdekes levélnek már czimzése is szokatlan, mig tartalma a legnagyobb

mértékben misztikus, szinte borzadalmasan félelmes. A levél czime, a melyet, vagy valami meghibbant elméjű szerencsétlen, vagy pedig valami tizenhárompróbásszédelgő küldött, a maga teljes valóságában a következő:

A

Debreczeni zsidó hitközségnek
saját kezéhez

Európa.

Debreczen.

Hungeren.

A debreczeni postahivatal szabályszerűen kézbesítette a tengeren tulról jött és kissé szokatlan czimzésű levelet, az izr. hitközség jegyzői hivatalának adván át azt. Ott aztán, a mint kibontották, az egyik esodálkozásból a másikba estek — és méltán, mert olyan furát még csakugyan nem pipált a vén Európa.

Először is, amint a boríték tartalmát kiszedték, egy fekete selyempapírosba göngyölt és három ménkő nagy, piros peeséttel ellátott iratesomagot huztak ki a keskeny, hosszukás kópertábol. A gyászszos papíron a rikitó vörös peesétek teljesen épek és a másik oldalán egy fehér papírlapon a következő, fölötté titokzatos irás:

Tizennégy véneket hívjal össze,
ugy bontsd fel e levelet, mert
különbén jaj, jaj, jaj néked. Amen.

Burger D. József, az izr. hitközség jegyzője azonban az istenes figyelmeztetés daczára, megeselekedte azt a szentségtelenséget, hogy nem hívta össze a tizennégy véneket és maga, egyesegyedül tépte fel a fekete papírost, lévén ő rendkívül kíváncsi, mit rejthet a tartalma? Nos, a fekete selyempapír gondosan lepecsételt borítékában egy-egy darab vörös és fehér selyempapír huzódott meg és ez a kettő a tulajdonképeni levél, melynek tartalma — a mennyire az olvashatatlan hieroglifikokból kivehető — szószerint a következő:

A fehér papíron:

Izrael Népem
Amen

Ábrahámnak Izsáknak Mózesnek Ama, Messiásnak az én Szerelmes fiamnak a báránynak kinek tik vért vetétek s megfeszítettétek Atya Szólok hozátok mert az én Szerelmes fiamó a hatalom Mennyen és földön!

Ime igen meg nyujtotta a ti időtök és mégis nem veszitek bé az ő parancsolatját. Szent Sákramentumot Az Atyának fiamnak Szent lélek novében Viz által meg keresztelést és ama Szent Vacsorát Amen!!! Ime meg vannak napjaitok órátok perezeitek számlálva A csees szopótól mind a venekig Amen!

Ez övnek hatodik hónapjának az Első napjára Közültek csak egyis meg nem fog keresztelkedni A csees Szopótól a leg Vénébig Ara A Bárány ki mondja a halál ítéletet Amen!

A keresztiséget a ma gyülekezetnél vegyétek Hol semi arany Ezüst Ólom Fa Papírból esinált Kézi munkákat nem imádnak. És nem hajtának Ezek Elöttérdett de LÉLEKBEN ÉS IGASZÁGBAN HISZNEK Amen! Minden ti törvényetek hez használt Eszköszet meg Egessetek mert Hol egy darab is marad jaj jaj anak ki azt megtartja Amen! Ki a sziveket és Veséket Vizsgálja az alfa és az Omega ítélete Rajtattok Amen!

A piros papíron:

TE TIZENKÉT VÉNEK

Eme öröké Élő és Uralkodó Mennyen és földön Dicsőiti Nagy Istenek melynek haragja most ki öntetik Rátuk minden ti nemzetségeknek kik Városokban falukban Majorok Tanyákon Erdőkben Hegyek közt Vizeken laknak járnak vagy kelnek Nagynak vagy kicsinynek hírül nonz adjátok s enek Tudta nélkül kel megülnie ugy anak Vére tirajtatok Amen!

Menyetek ama gyülekezet vénéhez Áronhoz ki titeket öröm esókokal fog és szent szókal ölelni és a Tiszta Evangyeliomra megtanít a többi vénekel uj szülöttel megkereszteltéteket. A báránynak Szerelme Vélotek Amen!

A Templom ajtók nyitva lesznek Hét napokig.

A különös kanadai levél végre is Krausz főrabbi birtokába jutott, aki méltán töprenghet azon, vajjon egy vallási mániában szenvedő, elborult elméjű szerencsétlen halandó, vagy pedig valami világhírű szédelgő az írója, a ki ugyan nem nevezte meg magát. Mi az előbbit föltélezzük, mertha szédelgő, aki a debreczeni izr. hitközséget a levélben foglalt tanácsok és intelmekkel megtisztelte, bizonyos, hogy — bármi czimen — némi-nemü pénzeeskét is kért volna az istenes intelmekért. Ha csak egy másik levél nincs már utban, a melyben a rejtélyes próféta — kellő díjazását kéri.

UJDONSAGOK.

A kaszinói- és a pisztoly-golyók.

A nagyváradi párbajhoz.

A párbaj megrögzött babona, melyet emberemlékezetet tulhaladó idők szentesítettek. Mondhatnánk ugy is, hogy glorifikáltak. Valami esodás bámulat, a sérthetlenség varázsa vette körül mindenha azt a boldog halandót, ki az istenítéleteknek e legger-verzebb próbáját diadalmasan állotta ki. A legion d' honneur s a polgári becsület ezerfajta nyilvánulása messze a párbaj dicsősége mögött lappang a köztudatban.

Odaát, Nagyváradon véres kimenetelű pisztoly-párbaj volt tegnapelőtt. A szereplő személyek s az ügy összes fázisai ismeretesek; a sablonnak hódolnánk, ha ismételten tollunk hegyére vennők a tragikus kimenetelű duellum megbíráását.

De történt valami a párbaj után, ami neveltséges, ferde és megfoghatlan, ami ennek daczára, vagy talán épen ezért elmélkedésre méltó. Weiszlovits Gyula ellen szédelgése miatt vádat emelt a nagyváradi ügyész-ség. Mikor a Pally doktorral való sajnálatos incidens megtörtént, a biharmegyei Kaszinó tagjaiból alakult becsületbíróság kimondotta, hogy Pallainak párbajoznia kell megsértőjével. No jó, pisztolyra mentek. Pally halálosan megsebesült. S a párbaj után ugyanaz a Kaszinó, melynek tagjaiból a becsületbíróság megalakult, kigolyozta Weiszlovitsot tagjai sorából, noha teljes tudomása volt már régebben arról, hogy Weiszlovits szédelgése miatt vád alatt van.

Ime a tény, melyből egyetlen világos következtetés vonható le. Ez az, hogy az annyit magasztalt pár-

baj, a kaszinói becsületességnek és tagságnak szinte elengedhetetlen feltétele adta az impulsut ahhoz, hogy egy tagot kigolyózzon az elnökség. Ha színdarabban dolgozna fel valaki e témát, kifütyölnék a szerzőt, mert felépített helyzetében semmi igazság és logikai következetesség sincs.

Igy azonban hódolattal vegyes alattvalói tisztelettel hajlunk meg — mi nem kaszinói tagok — a magas Kaszinó ítéllete előtt. Ennek az ítélletnek indokolását ugyan dodonai homály fedi még, de a nemes Kaszinó bölcsességében bizva — noha ismétljük — érthetetlen előttünk, mégsem szállunk ellene porbe.

Csak egy parányi, apró kis vétőnk volna s nekünk elég lesz, ha szíves meghallgatásra lél szavunk. Ezt a szemernyi tiltakozást is örök emberi érzetünk diktálja s nem a tisztesség kódexszének tételai.

Ez a csöpp kifogás abban csúszosodik ki, hogy mi nem adunk semmit az egyéni becsület mértékét meghatározó Kaszinó ítélletére. Ebből a nyílt szóból is látható, hogy mi kerülünk minden kritikát s csak értelmünknek engedünk, ha nem hagyjuk elröppenni jogos szózatát.

Más kérdés, hogy nem sérti-e a diszes testületet apró megjegyzésünk? Erre csak — bocsánat, hogy idegen íróhoz fordulunk — *Leroy-Beaulieu*-nek, a nagy francia gondolkodónak mondatával felelhetünk:

— Nagyobb gyöngöseségre vall megvetni a jogos felháborodást, mint elkövetni a tettet, mely a felháborodást szülte.

Az utólagos kigolyózásra ez a mi véleményünk.

Punktum!

Tanuló-hiány egy polgári iskolában.

Üres osztályok.

Meglepő, szinte hihetetlen hírről szerztünk ma értesülést. Most a midőn általában rengeteg a panasz, hogy a szülők túlnyomó részben tudományos pályára nevelik gyermekeiket, szinte komikusan hangzik, hogy a *hajdu-szoboszlói polgári iskola ötödik és hatodik osztályának egyetlen növendéke sincs*. Ez a meglepő hír lehet vigasztaló azokra akik a proletarizmus ellen harcolnak, de mindenestre fájdalommal töltheti el azokat, kiknek bizalma van a jövő idők egyre szélesebb arányokat öltő művelődésében.

A napikronika szempontjából azonban első sorban legérdekesebb maga a száraz tény, hogy a *szoboszlói iskola ötödik és hatodik osztályának nincs növendéke*. Talán ketten-hárman járnak a két felső osztályba, melyet pedig csak néhány éve létesített a minisztérium. Szoboszló polgárságának sokszor hangoztatott kérésére. A tanítványok száma a két felső osztályban évről-évre fogyott, míg végre az idén oda jutott az intézet, hogy e teljes elnéptelenedés képe áll egyedül előtte.

Ennek a sajátos jelenségnek okát mi két fontos körülményből igyekszünk ki-

magyarázni. Az első az, hogy *Debreczen, Karczag, Bőszörmény és Kisujszállás*, mely városoknak mindegyike jóformán határos Szoboszlóval, bőségesen fogadhatják középiskoláikba a tanulni vágyó ifjúságot. Debreczen különben is négy középiskolájával szinte hihetetlen felszívó erőről mutat biznyságot. Ennek a diákvonzásnak következményeit megsínyli a másik három város gimnáziuma is.

A második és sokkal fontosabb ok, melyre a szoboszlói polgári iskola mizériáit vissza lehet vezetni, a hajdu nép hajthatatlan, ujtástól irtózó természetében rejlik. A Hajduság ezivise nem igen adja fiát „tanulmány“-ra; ha igen, akkor legalkalmasabbnak véli erre a gimnáziumot, melynek falai mellé talán maga is járt néhány évig, s melyről nagyapja is kegyelettel, bár kevés alaposággal dicséreteket mondott. *Polgári iskola?* A név maga még hagyján, sőt találó; de maga az iskola, melyben *deák* studiumok helyett inkább kereskedelmi és ipari dolgokat tanítanak, szerinte teljesen felesleges, sőt egyenesen kárhóztatandó. Ez a nép vérebe is átment makacs tudat volt oka annak a rengeteg moratoriumnak és akadálnak, miket Szoboszló intelligens elemei nagy fáradsággal tudtak csak elhárítani, hogy létesülhessen polgári iskolájuk.

A baj okairól szőtt paedagogikus elmélkedések azonban mitsem érnek akkor, ha maga a baj már megvan. *Csánky* Viktor tanfelügyelő közelebb referálni fog ez ügyben a miniszter előtt; de előre látjuk, hogy az eredmény mégis csak az lesz, hogy a *szoboszlói polgári iskola elveszti két felső osztályát*.

Ha pedig kettő elveszett, oly könnyen jön a többi. Érdemes ezen a dologon sokat gondolkozni. A szoboszlói illetékes elemek különösen vigyázzanak, mert ennek az iskolának létkérdése sok tekintetben a várost és a társadalmát is érdekli.

Azért hát: videant consules! . . .

* **A király itthon.** Ő felsége a király — mint budapesti tudósítónk telegrafálja — ma, vasárnap este 7 órakor érkezik Budapestre a nyugoti pályaudvaron. Vele jön *Mária Valéria* főhercegné is. Az udvari személyzet nagy része már megérkezett és a palota készen várja Ő felségét, aki rövid megszakítással május végeig marad körülükben.

* **Istentiszteletek.** Ma, vasárnap, a különböző felekezetek templomaiban a következők tartanak istentiszteletet: A nagytemplomban: K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész. A kistemplomban: Dicsőfi József ev. ref. lelkész. Az újtemplomban: Mitrovics Gyula ev. ref. lelkész. Az Ispótyban: Szabó Bertalan s. lelkész. A csapókeri imaházban: Kovács Zsigmond népi iskolai felügyelő.

A róm. kath. templomban reggel 6 órakor szent mise, tartja: Brösztel Lajos. 7 órakor szent mise, tartja: Nyáry Ig-

nác, fél 8 órakor szent mise „az első szent áldozáshoz járuló gyermekek részére“, melyet dr. Wolafka Nándor ezelebrál segédlettel. 9 órakor a nagy misét Szabó István tartja, utána szent beszédet mond: Pák Emil. Háromnegyed 11 órakor szent mise a Svetits-zárda s az elerai iskolák részére, tartja: Molnár K. Dezső h. igazgató. Fél 12 órakor szent misét mond: Pák Emil. Délután fél 3 órakor keresztény tanítást tart: Pák Emil. 3 órakor Lytánia, utána Rózsa-fűzér. 6 órakor májusi ájtatosság szent beszéddel, melyet dr. Wolafka Nándor mond.

Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Bartha György prédikál.

* **Az új dandárparancsnok megérkezése.** Nemes *Vogel* Pál, a debreczen 39-ik háziezred új dandárparancsuoka a tegnapi esti gyorsvonattal érkezett Debreczenbe. Az állomáson *Melzer* Vilmos ezredes — dandárnok vezetésével az ezred teljes tisztikara diszben várta és fogadta *Vogel* ezredet. Az új dandárparancsnok tiszteletére, mint értesülünk, fényes bankettet ad háziezredünk tisztikara. Az új ezredparancsnok különben igen rokonszenves katona s főleg azért tisztelik széles körben, mert a katonák és polgárok közötti jóviszonyt állandóan fentartani igyekszik.

* **A Csapó-utca betörője.** A rendőrség erélyes nyomozásának immár meg van az eredménye. Az *Aron*-féle pálinkaüzlet betörője a bűnügyi osztály foghelyiségében ül és bár egyelőre mindent tagad — mégis minden kétséget kizárólag megállapított, hogy a betörésben része van. *Papp* Imrénének hívják és rendes körülmények között szobafestő-segéd, de ujabban narancsárulással tengődött. Ott ácsorgott rendszerint özv. *Breuer*-né pálinkaüzlete előtt, hol ismeretséget kötött a boltiszolgákkal s ezektől egy-két fillérről lopott bort és egyebet vásárolt. Így kötött barátságot *Szilágyi* Imrével is, állandóan szállította számára a vörös borokat mert *Papp* Imre csak a jobbakat szerette. Az orgazdaságot már be is ismerte, csak a betörést tagadja. Igazolni azonban nem tudja magát és a körülményeken kívül a letartóztatott *Szilágyi* Imre is határozottan ellene vall. A dagogó betörőjelöltet a bűnügyi osztály foghelyiségébe szállították; s a vizsgálatot pedig *Mile* Pál rendőrfogalmazó folytatja.

* **A debreczeni kereskedelmi és iparkamara küldöttsége Ráth Károly temetésén.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara *Szávay* Gyula titkárral és *Serly* Ede alelnökkel képviseltette magát *Ráth* Károlynak, a budapesti iparkamara volt elnökének tegnapi temetésén. — *Szávay* Gyula és *Serly* Ede a tegnapi reggeli gyorsvonattal utaztak fel a székvárosba s ott délután résztvettek az elhunyt nagy férfiú temetésén. *Szávay*ék ma érkeznek vissza Debreczenbe.

* **A dohánybevéltő új felügyelője.** *Havlicsek* József, a debreczeni dohánybevéltő felügyelője nyugalomba vonult. A derék tisztviselő általános tiszteletnek és szeretetnek örvendett városunkban s az előkelő társadalom számottevő tagja volt. Nyugalomba vonulása alkalmából a dohánybevéltő hivatal tisztviselői bankettet rendeztek, melyen melleg felköszöntőkben

éltették nyugalomba vonult főnöküket. Havlicsek József helyét Magyarossy Ferencz, volt szolnoki adóbevéltési felügyelő tölti be. Az új felügyelő a héten foglalja el állását.

* **Debreczeni tanárok és diákok Nagyszalontán.** A kollegium néhány tanára s mintegy ötven főre menő diákja e hó 24-én Nagyszalontára utazik. A kirándulás célja a szalontai Arany-ereklye múzeum megtekintése. Legnagyobb epikusunk életének és irodalmi működésének számos emléke van a múzeum Arany-szobájában. Épen ezért csak az elismerő dicséret hangján szólhatunk a kollegium felsőbb osztályú növendékeinek tanulmány-utjáról. A vezetőtanárok értesülésünk szerint Kulcsár Endre, dr. Gulyás István és S. Szabó József lesznek.

* **Öngyilkos nagykereskedő.** Budapestről telegrafálja tudósítónk: Tegnap hajnalban egy jómódu budapesti déligyümölcs nagykereskedő vetett véget önkézével az életének. A felesége tavaly meghalt, ami nagyon elkésztette a szerető férjét. Azóta buskomor volt. Az utóbbi időben veszedelmes lábbajt kapott, ami még jobban elkésztette. Nem gondolva arra, hogy öt esztendő leánykáját teljes árvaságra hagyja, golyót röpített az agyába, ami nyomban megölte. Az öngyilkos Fodor Jenő, 40 esztendő ember. A Petőfi-tér 1-ső szám alatti *Hajduska A.* és társa déligyümölcs nagykereskedő cégnek volt az egyik főnöke. A múlt héten orvosai kijelentették, hogy valószínűleg amputálni kell a lábát. A buskomor embert ez az újabb csapás még jobban elkésztette és teljesen megfosztotta életkedvétől. Tegnap még kifizette a házbérét és dél óta nem mozdult ki a lakásából. Este bezárkózott a hálószobájába és az egész éjszakát ébren töltötte. Hajnali 4 óra előtt pár percczel a eselődök hallották, amint az előszobában fel és alá járkált, azután visszament a hálószobájába és pont 4 órakor forgópisztollyal a szájába lőtt. Levelet hagyott hátra a rendőrség czimére, amelyben kéri, hogy ne boncolják fel, végtelen tettének okául pedig gyógyíthatatlan lábbaját mondja.

* **Az ezred leánya.** Lukács Ferenczné, ki a Rakovszky-utca 47-ik szám alatt lakik, nagy előszeretettel viseltetik az uniformisiránt s mint a 39-ik gyalogezred markotányosnéja, nemesak arról gondoskodik, hogy a szomjas torok bakák egy-egy kis jó italt kapjanak, hanem arra is kiterjedt csudálatosan a figyelme, hogy néha egy-egy édes női mosolygás is felfér a szegény galuppoló hadfinak. E szándéka létesítésére megkerítette Balázs Erzsébet 18 éves leányt, ki aztán — Lukácsné utasításához hiven — oly nagy hévvel kaesingatott jobbra-balra a hadfiak között, hogy végtére az ezredparancsnokság is soknak találta és tegnap átirt a rendőrséghez, hogy mentse meg a hadsereget a könnyelmű leány örvénybe szédítő pillantásaitól. A rendőrség Lukács Ferencznét Balázs Erzsébettel szigorúan megbüntette és mind a kettőt örökre kitiltotta a város területéről.

* **Dr. Berger Andor nagybeteg.** Mint részvétellel értesülünk, dr. Berger Andor ügyvéd, a szabadelvűpárt másodtitkára néhány nap óta súlyos betegen fekszik

Széchenyi-utcai lakásán. Az életerős fiatal ügyvédet nehéz tifuszkór döntötte ágyba s állapota a tegnapi napon igen komolyra fordult. Orvosai a legnagyobb buzgalommal ápolják a nagybetegét, ki nek beteggya körűl állandóan ott van aggódo családja. A beteget igen sokan látogatják állandóan társadalmunk előkelő tagjai közzül.

* **A Király-utcai dráma áldozatai.** Róth Dávid magánzó és fia Kálmán, a Király-utcai dráma áldozatai a Rókus-kórházban fekszenek. Az apa állapotában — mint tudósítónk telegrafálja, folytonos a javulás, a fiu azonban életveszélyes állapotban fekszik. Orvosai lemondottak arról, hogy megmenthessék az életnek. Valószínűleg hétfőn megoperálják az öreget.

* **A munkásoké.** A munkaadó és és munkás közötti viszonyoknak bizalmasabbá tételére Darányi földművelésügyi miniszter tudvalevőleg már régebben elrendelte, hogy minden évben, az aratás befejezése után a birtoktulajdonosok a munkások részére aratási-ünnepélyt rendezzenek. E rendelet fontosságáról, jótékony hatásáról nem akarunk ezuttal dieshimnuszokat zengen, csak azzal kapcsolatban említjük meg, hogy *Jabloneczay Kálmán*, a város pallagi birtokának bérlője, tovább megy ennél s nemesszivőségének, munkásai megbeesülésének azzal adja jelét, hogy minden alkalmat megragad, mely által a munkás nép szellemét művelje, erkölcsi életét javítsa s hűségessé, ragaszkodóvá tegye a hazai földhöz. — Minden nagyobb ünnep alkalmából mulatságot rendez részükre, melynek rendezésében, fáradságot nem ismerve, maga veszi ki az országrészt. A pünkösdi ünnepek első napján is rendeztet egy ilyen mulatságot. Lesz löverseny, műkedvelő előadás s a tanya népéből alakított dalárda szereplése. Megemlítettük ezt csupán azért, hogy mások is buzduljanak fel *Jabloneczay Kálmán* példáján s ilyen módon igyekezzenek visszatartani a népet a szocializmus mételeyétől.

* **Az árvaügyi bizottság ülése.** Az ev. ref. egyház árvaügyi-bizottsága e hó 9-én, pénteken délután 5 órakor ülést tart. A tárgysorozaton tisztán az egyház belső ügyei szerepelnek.

* **Segített a költözéssel.** Katz Sándor mészáros májusig Darabos utca 22-ik szám alatt lakott, honnan elsején a Vár-utcaiba költözött el. Költözködés közben még több tárgyat ott hagyott régi lakásán. Később visszament érte, hogy elhozza, de nagy meglepetésére a szobát üresen találta. A benne hagyott tárgyak: kalapok, kosár, toll, ruhaféle és egy felsőkabát ekkorra eltűntek. A mészáros az udvarban lakó *Oroczki Samut* gyanúsítja az értékes tárgyak eltűntetésével. Jelentést is tett ellene a rendőrségnél, mely az eljárást megindította.

* **Ingatlanok forgalma.** Az elmúlt héten Debreczenben a következő birtokváltozások jegyeztettek be: Nagy János és neje veszik a „Debreczeni Kölesönös Segélyező-Egylet mint Szövetkezettől” a debreczeni 800. sz. tjkvben. 833. hrsz. a. foglalt Péczeli-utca 8. sorszámú házastelket 9000 koronáért. Moldván Gábor veszi Korom Józsefnétől a debreczeni 5412.esz. tjkvben. 2868 b. és 2858/b.—I. hrsz. a. foglalt Ispotály-utca 7. sor-

számu házastelek egynegyedrészt 400 koronáért.

x **Katonazene a Dreher sörccsarnokban ma, vasárnap este.**

x **A tizedik osztálysorsjáték.** Sohase volt szerencsére olyan nagyon szükségünk mint most. Nagyon időszerű tehát a m. kir. szab. osztálysorsjáték tizedik sorsjátékának beköszönte. Már nem új intézmény hazánkban az osztálysorsjáték hiszen kilencz sorsjátéka megkedveltette közönségünkkel és meggyökerezett a beléje vetett bizalmat. Kifogástalan működése, kezelésének abszolot korrektsége szerencse esélyeinek rendkívül kedvező volta, nyereségeinek sokasága és nagysága, a sorsjegyek vásárlását mindenki számára könnyítő osztályrendszer a magy. kir. szab. osztálysorsjátékot népszerűvé, sőt egyenesen közzükségessé tették. A most kezdődő X. osztálysorsjáték első osztályára szóló sorsjegyek már kaphatók. Ennek az osztálynak a húzását az idén május 22. és 23-án tartjuk meg.

x **Igaz barátság.** Tíz év után a minap találkozott először két jó barát a Teréz-köruton. A vizontlátásnak mindketten nagyon megörültek. Miután a váratlan találkozás a Török A. és Társa ismert bankháza előtt történt, ezt a sors utmutatásának tekintették s közösen egy sorsjegyet vásároltak Török bankházában. Az idő csak haladt előre, a sorsjegyet azonban nem húzták ki. A játékosok egyike elvesztette türelmét és midőn fizetni kellett volna, bejelentette barátjának, hogy ő nem játszik tovább. Rövid gondolkodás után a másik elhatározta, hogy ő maga fizeti az egész sorsjegyet, azonban ugyanezen alkalommal felszólította barátját, hogy egy meg nem nevezhető jótékony czélhoz járuljon hozzá 12 koronával. — Ezen kérelmet a régi jó barát készséggel teljesítette. Nyolez nap múlva a sorsjegy tulajdonosa örömmel jelenti, hogy „számmunk nagy nyeresémet nyert!” „A mi sorsjegyünk” — kéri a jó barát meglepetve — hiszen én már nem játszom! — „De igen is, — kedves barátom, — mert ezt a jótékony czéla átadott pénzt sorsjegyünk megújítására fordítottam. Ugyanis nagy ostobaságnak tartottam, hogy elhagyjuk a játékot épen a főhúzás előtt!” — Így kellene minden játékosnak gondolkodni. Mert ritkán fordulhat elő olyan eset, hogy egyik barát titokban megújítsa a másik barát sorsjegyét.

x **Örvendetes jelenség,** hogy reklámmal silányárut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökerez magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitünő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolczon* Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitünő gyermek szappanom fés msámsodó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

TANÜGY.

A kollégiumi elemi iskola ügye. A kollégium elemi iskolájára nézve tudvalevőleg az a terv merült fel, hogy azt kitelepítik a főiskola földszinti helyiségeiből és valamely utcán külön épületet bérelnek számára. Azért van nagy szükség ez elemi iskolák kitelepítésére, mert a felsőbb iskoláknak, és a nagy könyvtárnak nincs megfelelő helye az épületben. Az iskola rendezésére már a múlt egyházkerület kiküldött egy vegyes bizottságot, részint világi, készinti egyházi férflakból. E bizottság elnöke *Simonffy Imre* kir. tan. polgármester tegnap kérvényt nyújtott be a püspöki hivatalhoz, hogy a szóban forgó elemi iskola csak ez iskolai év folyamán még hadd maradjon mostani helyén, a kollégiumban. A kérvény felett a május 21-iki egyházkerületi közgyűlés fog határozni.

Gimnáziumi tanárok póttanfolyama. Megirtuk a napokban, hogy a tanítók és tanítónők számára *Wlassics* miniszter póttanfolyamot nyitott s erre vonatkozó leiratát megköszönte. Hajdúvármegye tanfelügyelőjéhez. E leirat szerint a gimnáziumok tanárai részére is rendez a miniszter póttanfolyamot. A tanfolyam tárgyai történeti és kísérleti vegytan lesznek.

EGYLETI-ÉLET.

A kerékpáros-egyesület közgyűlése. A „*Polgári Kerékpáros-egyesület*” ma délután két órakor tartja meg rendes közgyűlését a saját helyiségében. Az egyesület felhívja a tagokat, hogy a gyűlésen, tekintettel a fontos tárgysorozatra — pontosan megjelenjenek.

* **A rabsegélyező-egylet közgyűlése.** A rabsegélyező-egylet, melynek alapját Debreczenben nemes szívű, áldozatkész emberbarátok vetették meg s melynek létesülésében nagy érdeme van *Csiky Lajos* főiskolai dékánnak, e hó 11-én délelőtt 11 órakor tartja meg rendes közgyűlését a városháza nagytanácstermében *Szűts Miklós* dr. törvényszéki elnök vezetése alatt. A gyűlés tárgyai következők: A titkár évi jelentése. Jelentés a pénztár állásáról. Pénztárnok s egy, esetleg két válaóztmányi tag választása. Egyetemi tagoknak a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknel bejelentett esetleges indítványai. E gyűlésre az egylet tagjait s az érdeklődőket meghívja az elnökség.

MULATSÁG.

Szabók nyári táncvigalma. A „*Debreczeni Szabómunkások Szakegylete*” május hó 19-én, pünkösd másodnapján saját pénztára javára a „*Margit-fürdő*” disztermében zártkörű nyári táncmulatságot rendez, melyre a belépő-díj személyenként 1 korona 60 fillér, család-jegy 3 személyre 4 korona 40 fillér. Este a pénztárnál a személy-jegy 2 korona, család-jegy 5 korona. A zenét *Kiss Béla* zenekara szolgáltatja. Jegyek kaphatók az egyetemi helyiségben Deák Ferenc-utca 4. szám, *Kovács Lajos* fodrász üzletében, *Hubay György* férfi-szabónál, *Piacz-utca* 38. a főposta mellett, *Papp Testvérek* üzletében, *Ifj. Csikes Ferencz* fodrász üzletében,

ben, *Füstös Testvérek* üzletében *Piacz-u.*, *Petr syn János* fodrász üzletében *Kossuth-utca*, *Kaszinó-épület* és a *vigalmi bizottsági tagoknál*. Kezdeté este 8 órakor.

Hangverseny-matinée. A *Debreczeni Zenede* közép osztályu növendékeinek haladása bemutatása céljából ma délelőtt 11 órakor hangverseny-matinéet rendez, melyre az igazgatóság meghívja az érdeklődő közönséget. A hangversenyt a következő tanárok rendezik: *Domaniczky M.*, *Füredi József*, *Pavelkó Jolán*, özv. *Zivuska Ferenczné*, *Brück Gyula*, *Hitesi Lajos*. A hangversenyben következő növendékek vesznek részt: *Alter Margit*, *Weszprémy Andor*, *Szatmáry Erzsébet*, *Fábián Juliska*, *Sztehló Erzsébet*, *Weisz Ella*, *Darvas György*, *Lakatos Gizella*, *Bognár Matild* és *Szabó Margit*.

Czipészek táncmulatsága. A czipészek és eszmadaiak szakegylete szépen sikerült majálist rendezett tegnap este a „*Margit-fürdő*” disztermében. Május első hetének vidám hangulata ott röpködött a tánczó párok sorai között. A barna fiuk pompás muzsikája mellett úgy tánczolt a fiatalság, mint valaha, Karnevál ur fénykorában, a téli hónapok alatt. A táncmulatság a hajnali órákig tartott.

IRODALOM.

(**Közlöny.** A *Nánássy Lajos* ügyes, szerkesztésében megjelenő „*Közlöny*”, mely a magyarországi protestáns teológiai ifjúságának hivatalos lapja, e hó 1-én megjelent 17-ik számában is változatos és érdekes témákról számol be. *Szarka Lajos* a *Tompa* költészetéről írott tanulmányát fejezi be. A konferencia egyes pontjaihoz a szerkesztő füz megjegyzéseket. *Keresztes Gyula* szénior arról cikkezik, hogy színészkedhetnek-e a papnövendékek, melyre *Szűcs László* válaszol. A protestáns és katolikus államokról írott tanulmányát folytatja *Nánássy Lajos*, míg *Ifj. Hubay Bertalan* egy XVIII-ik századbéli magyar allegoristát mutatott be. A *Különfélék* című rovatban könyvismertetésről, új könyvekről s több apróbb ügyről számol be a szerkesztő. Az ügyesen szerkesztett lapot melegen ajánljuk az illetékesek pártolásaiba.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— (**Hannele.**) Tegnap került színre másodszer *Hauptmann* nagyhatásu drámai költeménye a czimszerepben *L. Somló* Emmával. A mit tegnap mondtunk, azt ma ismételhettünk. Sikeres, művészi előadás volt és kitünő minden szereplője. A hatást csupán a világitási készülék gyakori tévedése zavarta. *Somló* Emma asszony ma este lép fel utoljára „*A két taeskó*” című színműben.

TÁVIRATOK.

Gotterhalte—Szózat.

Budapest, május 3. (*Saját tudósítónktól.*) A függetlenségi-párt egyrésze elhatározta, hogy, ha a király ittlétekor vagy a legközelebbi parádén vagy bármely más ünnepségen felhangzanék a *Gotterhalte*, ők közben a *Szózatot* fogják énekelni.

Zsilinszky államtitkár lemondása.

Budapest, május 3. (*Saját tudósítóuktól.*) Politikai körökben általánosan arról beszélnek, — hogy *Zsilinszky Mihály* államtitkár, *Wlassics* miniszter jobbkeze, legközelebb beadja lemondását. A lemondás híre érthető szenzációt keltett mindenütt.

Halál — tánczközben.

Budapest, május 3. (*Saját tudósítónktól.*) Ma délután *Doroghy Károlyné*, az Országos Sziniakadémia tánczmesternője növendékeit tanította. Épen valamelyik tánczfigurát mutatta tanítványainak, mikor hirtelen összeesett és meghalt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszék, mint büntetőbíró-sága a hét folyamán a következő ügyekben tart bűnügyi főtárgyalásokat:

Hétfőn: *id. Kovács János* s társa ellen súlyos testisértés büntette, özv. *Kovács Józsefné* ellen, gondatlanságból elkövetet emberölés vétsége, *Balog Mihály* s társa ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége, *Rábai Józsefné* s társa ellen ugyane büntett miatt.

Kedden: *Kerekes Sándor* ellen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége, *Pikó Sándor* ellen, súlyos testisértés büntette miatt.

Szerdán: *Rácz Eszter* ellen, lopás büntette, *ifj. Varga János* ellen zsarolás bűnkisérlet, *Szabó János* s társa ellen, súlyos testisértés büntette miatt.

Pénteken: *Kaszás József* s társa ellen, hamis vád büntette s más miatt. *Laczák Antal* ellen, zsarolás vétsége. *Antal (Kis) László* s társa ellen, lopás büntette. *Bodó Sándor* s társa ellen, súlyos testi sértés büntette miatt.

Szombaton: Felebbviteli ügyek fő-tárgyalása.

NYILT-TÉR.

Fogorvosi műtermemet

Kossuth-utca 26. szám alá o o o o o o o (*Kardos-ház*) helyeztem át.

Fogadok: d. e. 10—12-ig
d. u. 2—5 óráig.

Minden SZERDÁN délután 4—5 óráig szegénysorsu fogbetegeknek ingyen rendelek.

Dr. WINKER JENŐ

egyetemes orvostudor
fogorvos.

*Kiadó laptulajdonosok:
Dobschorb és Popovits,

Értesítjük

a t. közönséget, hogy o o o o o

czipő, kalap, férfi és női divat
o o o o üzletünket o o o o

Főtér, Szikszay-ház, a nagy
tőzsde mellé helyeztük át.

Tisztelettel

Székely Jenő és társa.

Szivattyúk MÉRLEGEK

mindennemű házi és nyilvános czélokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.

Csővek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

legújabb javított reneszertű tizedes, futó sulyu és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári mezőgazdasági és ipari czélokra.

Embermérlegek, mérlegek, házi használatra, stb.

W. GARVENS, WIEN, } I. Schwarzenburgstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben, kutkésítőknél stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (X. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizedik sorsjáték.

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeresemény.

Első osztály. Betét 12 korona. Huzás: 1902. május 22. és 23.		Második osztály. Betét 20 korona. Huzás: 1902. jun. 18. és 19.		Harmadik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1902. jul. 15. 16. és 17.		Hatodik osztály. Betét 24 korona. Huzás: 1902. szeptember 24-től október 21-ig.	
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben	
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	Korona	
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000	1.000,000	
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000	(Egy millió)	
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000	1 jutal. Kor.	600000
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000	1 nyer. à	400000
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000	1 à	200000
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000	1 à	100000
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000	1 à	60000
50 à 100	5000	60 à 300	18000	70 à 500	35000	1 à	40000
2900 à 40	116000	3900 à 80	312000	4900 à 130	637000	2 à	30000
3000 nyer. Korona	240000	4000 nyer. Korona	477000	5000 nyer. Korona	898000	3 à	20000
Negyedik osztály. Betét 40 korona. Huzás: 1902. augusztus 13. és 14.		Ötödik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1902. szeptember 3. és 4.					
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona				
1 à	90000	1 à	100000				
1 à	30000	1 à	30000				
1 à	20000	1 à	20000				
1 à	15000	1 à	15000				
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000				
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000				
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000				
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000				
70 à 500	35000	70 à 500	35000				
3900 à 170	663000	3900 à 200	780000				
4000 nyer. Korona	934000	4000 nyer. Korona	1.061.000				
						30,000 nyer. és jut. Korona 9.550,000	

Az I. osztály huzása 1902. május hó 22. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamen nyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1902. évi április hó 27-én.

**Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.**

Lónyay

Hazay

28672. számhoz.
1902**Árlejtési hirdetmény.**

A debreczeni orsz. tanítói árva-házhoz beteg pavillon felépítése alkalmával teljesítendő: összesen 45531 kor. 33 fillérrei előirányzott föld-, kőmives-, elhelyező-, kőfaragó-, vas-, ács-, cserépfedő-, bádigos-, burkoló-, padozati-, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, kárpitos-, szobafestő-, kályhás-, kútvezetési-, csatorna- és légszesz berendezési munkák elkészítése illetőleg szállítása iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés hirdettetik:

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat csak is az összes munkákra együttesen tehető.

3. A munkákra vonatkozó munkakivonat és ajánlati minta vállalkozók rendelkezésére bocsáttatik és kötelesek abba egységárait beiktatni, a végösszegeket pedig ugy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltattott eredeti íveken tételnek.

4. Később érkezett, távirati uton küldött, vagy pedig *utóajánlatok* figyelembe nem vétetnek.

5. Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb f. évi május hó 20-án déli 1 óráig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatal főigazgatójánál (V. Hold-utca 8 sz.) nyújtandók be.

6. A beadott ajánlatok a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium kebelében f. évi május hó 21-én déli 11 órakor V. Vadász-utca 33. III. e. 13. nyilvánosan felbontatnak.

7. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános feltételek 6. §-a szerint, az ajánlati összeg 5%-nak megfelelő bánatpénzt az ott körülírt módokat és kikötéseket mellett a budapesti IX. ker. kir. állampénztárnál vagy pedig a debreczeni m. kir. adóhivatalnál az ajánlat benyújtása előtt letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az ajánlathoz készpénz vagy értékpapír bánatpénzül nem csatolható.

8. Fentartja magának a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister azon jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül a jutányosság szem előtt tartása mellett a munka kivitelével és végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, ki a jól és helyesen készített munkák teljesítése iránt, már eleve is legtöbb biztosítékot nyújtani képes.

9. A munkákra vonatkozó általános különleges feltételek és tervek Herzegh Zsigmond és Baum-

garten Sándor építészeknél (Budapest, VIII. Köztemető-ut 4. sz.) naponta d. u. 4—6 óra között megtekinthetők, ugyanott fognak az ajánlati minták és munkakivonatokat a jelenkező vállalkozóknak kiszolgáltatni. — A tervezet a debreczeni m. kir. állam építészeti hivatalnál ugyancsak megtekinthető.

Budapest, 1902. évi április hó 28-án.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministertől.

A legujabb

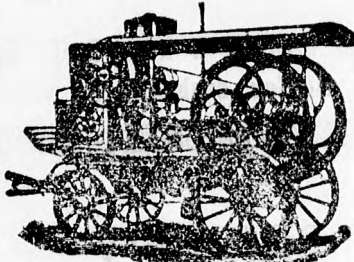
női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha kelmé

óriási választékban raktára érkeztek

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa utódai
czégnél Kistemplom-bazár.

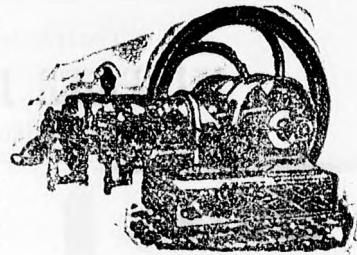
Motorvásárlók

vétel előtt arról szerezzenek meggyőződést, melyik gyártmány a legjobbj!

Drezdai motor-gyár részv.-t.

(ezelőtt HILLE)

gyártja az elismert legjobb benzín és gázmotorokat és benzinlokomobilokat. Malmok, takarmány-kamrák, cséplés és minden

más üzemhez kipróbáltan a legökölteesebb, legegyszerűbb szerkezetű, legtartósabb, legkönnyebb kezelésű és legolcsóbb üzemű gének. Legelőkelőbb referenciák több évi legkielegítőbb üzeméről rendelkezésre.

Vezérképviselőt és mintaraktár: Gellért Ignác és Társával

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 41. szám (a nyugoti pályaudvar közelében.)

Minden kiállításon és versenyvizsgálaton legelső díjakkal kitüntetve!

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Eljen

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Budapest. VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. E., Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerárában; Josa és Jona drogériájában.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és legolcsóbb

szobapadló lakkok

románcz festékek, vízhatlan butorlakk, Kencze, mindennemű hazai és francia fűdfestékek, és saját őrlésű olajfestékeink, melyek a nagyérdemű t. közönség becses pártfogását várják

Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

diszfaragványok, furnirok és górlécek gyári raktára Hatvan-u. 5. Bignióház.

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

amelyek menyasszonyi, névnapijándékoknak igen alkalmasak

gyári áron

árusítom ki.

Tisztelettel:

IFI. PÁJER IÓZSEF,

üveg-, porcellán-üzlete.

FÉLIX GYÓGY-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, koezi 3/4 órai távolban. Május—augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap- és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49 C. meleg természetes hévíz javalva van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rhenmatikus alapon keletkeztek (i chiásnál); különös börbajoknál, végre női bajoknál; belseleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek eseteiben. Allandó fürdőorvos: dr. Matolay Károly.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 80 krtól 3 forint között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család- és kádifürdőkön kívül mórifürdők is vannak aendzseresítve.

Allandó kitűnő zenekar. — Telefon összeköttetés Nagyváradal.

Bz elegánsul berendezett lakoszobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pinczéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket. — Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni

Kiváló tisztelettel: **Kernáts János**, bérlo.

A legjobb arc-szépítőszerszer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Kitűnő toillet-szappanok a

Serail-puder. Kiváló finom arcpor háromszinben, fehér, rózsza és créme 1 doboz ára 1 korona.

Epe-szappan.

o kenőcs használatához o

Serail-szajviz. A legjobb szajviz.

Serail-crème. nappali használatra.

Főraktár: **Dr. Rothschaek V. Emil, Mihalovits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguariájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerertárában, Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Huzás

már

május 14-én.

„ 15-én.

„ 15-én.

„ 15-én.

2% szerb sorsjegy

főnyeremény 80,000. korona

6 drb. Jósziv sorsjegy

főnyeremény 30,000. korona

⁴/₂ 1870. magy. nyerem. sorsjegy

főnyeremény 100,000 korona

3% Osztrák földhitel sorsjegy

főnyeremény 90,000 korona

20	30	40
hónapi . . . . részletre	hónapi . . . . részletre	hónapi . . . . részletre
havi K. 5-30.	havi K. 3-70.	havi K. 2-90.

20	30	40
hónapi . . . . részletre	hónapi . . . . részletre	hónapi . . . . részletre
havi K. 4-15.	havi K. 3.—	havi K. 2-40.

20	30	40
hónapi . . . . részletre	hónapi . . . . részletre	hónapi . . . . részletre
havi K. 11-75.	havi K. 8-50.	havi K. 7.—

20	30	40
hónapi . . . . részletre	hónapi . . . . részletre	hónapi . . . . részletre
havi K. 12-80.	havi K. 9-20	havi K. 7-50

Kaphatók a . . . . .

DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANKNÁL.

Már az 1-ső részlet lefizetésénél a vevőt illetik az esetleges nyeremények.

**Legjobb
szőlőkarók**

10 koronától kezdve ezrenként
kaphatók:

Balog Dávid telepén
Debreczen. Miklós-utca végén.

MIERT
van annyi utánzat?

MIERT
a valódi EISENSTÄDTER-féle

Linoleum padló-zománcz

a törv. bej. „vaslovag” védjeggyel
a legjobb és legtartósabb puha
padlóknak és konyhaburkolatoknak
bemazolására.

Befolygott

Az Eisenstädter-féle
Linoleum padló zománcz

egy óra alatt ke-
ményre szárad, bá-
mulatosan szép fány-
nyel bír és tartósság
tekintetében eddig
fölszámíthatatlan.

Nagyelterjedtségénél
fogva különböző hason-
hangzású nevek alatt ér-
téktelen utánzatokat hoz-
nak forgalomba, miőt is
kérjen mindenki kizárólag
csak Eisenstädter-féle

**Védjegy
„Vaslovag”**

Linoleum padló-zománcz
a törv. bejegyzett „Vaslovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyára.

Kapható Debreczenben:

Csanak József, Félégyhazi János, Fritsch
Károly, Ganovszky Lajos, Kontsek Géza,
Party Ferencz, Roth Antal, Szesztina
Lajos és Szabó Zsigmond utóda keres-
kedő uraknál.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok
női divatszövetében

Bluz selymekben,
Tennis, chiné és
De laine szövetekben,
napernyőkben.

Szabó Lajos fiai
cézgnél,
Debreczen — Rózsater.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

**Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt
sorsjegy által.**

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre 50.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg
1,000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000,
80.000, 70.000, 2 a 60.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 1 a 25.000, 7 a 20.000,
3 a 15.000, 31 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 432 a 2000, 763 a 1000, 1238 a
500, 90 a 300, 31700 a 200, 3900 a 170, 4900 a 130, 50 a 100, 3900 a 80,
2900 a 40. Összesen

3,160.000 koronára, azaz Tizenhárom millió 160.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	Décember
K 1 978 S 2 26879 K 3 51378 S 4 65828 K 5 83540 V 6 2887 H 7 32701 K 8 51630 S 9 63900 V 10 83602 H 11 4040 S 12 34480 V 13 51647 H 14 70532 K 15 83077 S 16 6303 V 17 24300 H 18 56307 K 19 74309 V 20 83709 H 21 6556 K 22 53092 S 23 52597 V 24 74377 H 25 83785 K 26 75916 S 27 53078 K 28 83429 S 29 83838 K 30 83429 S 31 8358	K 1 36451 S 2 53703 H 3 71717 K 4 83953 S 5 10453 V 6 37410 H 7 53722 K 8 79766 S 9 83303 V 10 10634 H 11 88117 K 12 55176 S 13 80641 V 14 84752 H 15 17330 S 16 98179 V 17 56307 H 18 81102 K 19 85119 S 20 17344 V 21 58200 H 22 83447 K 23 92291 S 24 10634 V 25 17344 H 26 83900 K 27 52820 S 28 83143 V 29 93411	K 1 86576 S 2 17769 H 3 38297 K 4 59573 S 5 83183 V 6 83912 H 7 19809 K 8 88913 S 9 69001 V 10 83202 H 11 91382 K 12 19824 S 13 38959 V 14 60043 H 15 65828 K 16 83261 S 17 83261 V 18 21625 H 19 51630 K 20 79766 S 21 83602 V 22 4010 H 23 10634 K 24 34480 S 25 51647 V 26 70532 H 27 83077 K 28 6303 S 29 24300 V 30 56307 H 31 74309	K 1 24212 S 2 48026 H 3 65664 K 4 83493 S 5 95379 V 6 25319 H 7 48553 K 8 73533 S 9 53079 V 10 97591 H 11 83838 K 12 978 S 13 26879 V 14 36451 H 15 51378 K 16 65828 S 17 83261 V 18 83261 H 19 2887 K 20 10453 S 21 32701 V 22 32701 H 23 32701 K 24 32701 S 25 32701 V 26 32701 H 27 32701 K 28 32701 S 29 32701 V 30 32701 H 31 32701	K 1 65664 S 2 35297 H 3 35297 K 4 47477 S 5 83785 V 6 8451 H 7 83785 K 8 53079 S 9 53079 V 10 83785 H 11 8558 K 12 83785 S 13 83785 V 14 83785 H 15 83785 K 16 83785 S 17 83785 V 18 83785 H 19 83785 K 20 83785 S 21 83785 V 22 83785 H 23 83785 K 24 83785 S 25 83785 V 26 83785 H 27 83785 K 28 83785 S 29 83785 V 30 83785 H 31 83785	K 1 14043 S 2 64462 H 3 83393 K 4 83083 S 5 486023 V 6 42740 H 7 52981 K 8 534500 S 9 644307 V 10 74309 H 11 76563 K 12 93411 S 13 83429 V 14 83429 H 15 93411 K 16 83429 S 17 83429 V 18 83429 H 19 83429 K 20 83429 S 21 83429 V 22 83429 H 23 83429 K 24 83429 S 25 83429 V 26 83429 H 27 83429 K 28 83429 S 29 83429 V 30 83429 H 31 83429	K 1 51647 S 2 70532 H 3 83077 K 4 6303 S 5 24300 V 6 56307 H 7 74309 K 8 83709 S 9 83709 V 10 83709 H 11 83709 K 12 83709 S 13 83709 V 14 83709 H 15 83709 K 16 83709 S 17 83709 V 18 83709 H 19 83709 K 20 83709 S 21 83709 V 22 83709 H 23 83709 K 24 83709 S 25 83709 V 26 83709 H 27 83709 K 28 83709 S 29 83709 V 30 83709 H 31 83709	K 1 83602 S 2 4040 H 3 34480 K 4 51647 S 5 70532 V 6 83077 H 7 6303 K 8 24300 S 9 56307 V 10 74309 H 11 83709 K 12 83709 S 13 83709 V 14 83709 H 15 83709 K 16 83709 S 17 83709 V 18 83709 H 19 83709 K 20 83709 S 21 83709 V 22 83709 H 23 83709 K 24 83709 S 25 83709 V 26 83709 H 27 83709 K 28 83709 S 29 83709 V 30 83709 H 31 83709	K 1 83261 S 2 83640 H 3 2887 K 4 32701 S 5 51630 V 6 63900 H 7 83602 K 8 4040 S 9 34480 V 10 51647 H 11 70532 K 12 83077 S 13 6303 V 14 24300 H 15 56307 K 16 74309 S 17 83709 V 18 83709 H 19 83709 K 20 83709 S 21 83709 V 22 83709 H 23 83709 K 24 83709 S 25 83709 V 26 83709 H 27 83709 K 28 83709 S 29 83709 V 30 83709 H 31 83709	K 1 83261 S 2 83640 H 3 2887 K 4 32701 S 5 51630 V 6 63900 H 7 83602 K 8 4040 S 9 34480 V 10 51647 H 11 70532 K 12 83077 S 13 6303 V 14 24300 H 15 56307 K 16 74309 S 17 83709 V 18 83709 H 19 83709 K 20 83709 S 21 83709 V 22 83709 H 23 83709 K 24 83709 S 25 83709 V 26 83709 H 27 83709 K 28 83709 S 29 83709 V 30 83709 H 31 83709	K 1 83261 S 2 83640 H 3 2887 K 4 32701 S 5 51630 V 6 63900 H 7 83602 K 8 4040 S 9 34480 V 10 51647 H 11 70532 K 12 83077 S 13 6303 V 14 24300 H 15 56307 K 16 74309 S 17 83709 V 18 83709 H 19 83709 K 20 83709 S 21 83709 V 22 83709 H 23 83709 K 24 83709 S 25 83709 V 26 83709 H 27 83709 K 28 83709 S 29 83709 V 30 83709 H 31 83709	

Mikor van születésnapom? Mindenki kisérelje meg szerencsésjét a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen napárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszthatja saját számát.

Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az első osztályú eredeti sorsjegyek tervszerű betétei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt. — 75 vagy 150 kor.   egy negyed (1/4) frt. 150 vagy 3 kor.
„ fél (1/2) frt. 3 — „ 6 —   „ egész (1) frt. 6 — „ 12 —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes be-
küldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervzet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

1. évi május hó 10-ig

közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK:

V., Váci-körut 4.
Múzeum-körut 11.
Erzsébet-körut 54.

Török A. és Társa
bankhaza
BUDAPEST, VI. Tere-körut 46 a.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Ferdelő levél levágandó. **T. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankházának Budapest

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. oszt. .... drb. eredeti osz-
tálysorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt.

Az ..... korona összeg { utánvételezni kérem } A nem tetsző
postautalvánnyal küldöm. } törlendő.
mellekelem bankjegyekben (bátye. ekben)

Pontos cím: _____